

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Ustce
według stanu na dzień 31.12.2015 roku

I. Informacje ogólne

Firma: **Bank Spółdzielczy w Ustce**
Forma prawna: spółdzielnia
Siedziba: Ustka
Adres: **ul. Marynarki Polskiej 38, 76-270 Ustka**
Numer telefonu: (59) 8 152 601
Numer faksu: (59) 8 148 961
e-mail: bsustka@bsustka.pl

Numer w krajowym Rejestrze Sądowym **0000117801**
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON) **000498767**
Numer identyfikacji podatkowej (NIP) **839-000-78-81**

Bank Spółdzielczy w Ustce działa na lokalnym rynku finansowych od ponad 65 lat.

Walne Zgromadzenie Założycielskie Banku odbyło się 12 marca 1948 roku. Złożono na nim deklaracje członkowskie przez założycieli, uchwalono statut oraz wybrano pierwszą Radę Nadzorczą. Bank został wpisany do rejestru sądowego w dniu 1 kwietnia 1948 r. przez Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział Rejestru Handlowego pod numerem RS II 48/48.

Bank od dnia 18 października 2002 r. jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy pod numerem 0000117801.

Obecnie obowiązujący Statut Banku (tekst jednolity) został uchwalony przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 09.04.2010 r. Ostatnia zmiana Statutu miała miejsce w dniu 07.10.2015 r. - Uchwała Nr 3/2015 Zebrania Przedstawicieli i dotyczyła zmiany w rozdziale 2 „Przedmiot działania” § 5 ust. 3 pkt 6) podpunkt a) otrzymał brzmienie „pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie działalności agencyjnej”.

Bank Spółdzielczy w Ustce jest zrzeszony z SGB-Bankiem S.A. w Poznaniu, na podstawie zawartej w dniu 31.08.2001 roku umowy zrzeszenia, wchodząc w skład Spółdzielczej Grupy Bankowej.

Bank Spółdzielczy w Ustce jako spółdzielnia prowadząca działalność bankową działa na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, w tym:

- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz.128 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 21, z późn.zm.);
- Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 2170, z późn.zm.).

II. Teren działania

Bank działa na terenie województwa pomorskiego, a także na terenie powiatów: koszalińskiego i sławieńskiego.

Bank obsługuje gminy nadmorskie Ustka, Postomino i Smołdzino oraz miasto Ustka, co powoduje to występowanie silnego zjawiska sezonowości w działalności depozytowej i kredytowej Banku.

Pozostałe gminy, na terenie których skupia się działalność Banku gmina Damnica, Dębница Kaszubska, Główny, Kępice, Potęgowie i Słupsk, w przeważającej części są to tereny typowo rolnicze ze słabo rozwiniętym przemysłem (głównie małe i średnie przedsiębiorstwa).

Ponadto obsługiwani są klienci z terenu miasta Słupsk poprzez filę i jeden punkt kasowy na terenie miasta.

III. Wewnętrzna struktura organizacyjna

Bank działa poprzez poniższe Placówki:

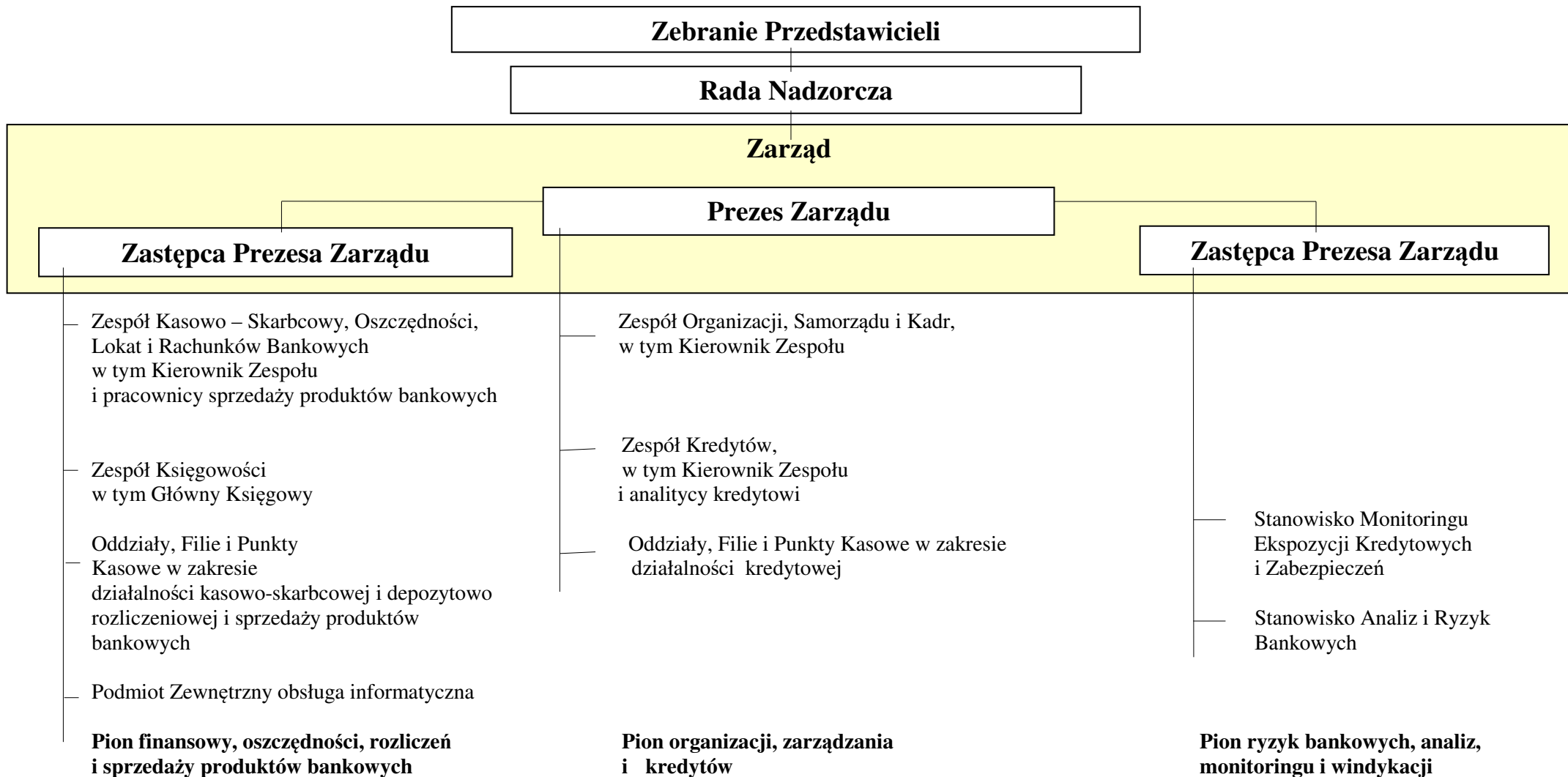
- Oddział w Głównych,
- Oddział w Kępicach,
- Oddział w Postominie,
- Filia w Damnicy,
- Filia w Dębicy Kaszubskiej,
- Filia w Potęgowie,
- Filia w Smołdzinie,
- Filia w Słupsku,
- Filia w Ustce,
- Punkt Kasowy przy Starostwie Powiatowym w Słupsku.

Wszystkie jednostki organizacyjne podlegają bezpośrednio Centrali Banku w Ustce.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem Internet Bankingu.

Wewnętrzną strukturę organizacyjną przedstawia schemat nr 1.

Schemat organizacyjny Banku Spółdzielczego w Ustce

IV. Organy zarządzające i nadzorujące pracę Banku

Zebranie Przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli jest najważniejszym organem władzy Banku. Funkcje Zebrania Przedstawicieli wykonywane są przez członków (właścicieli) z tytułu prawa własności. Funkcje te wyznaczają obowiązujące przepisy prawa, Statut oraz wewnętrzne regulacje Banku. Zebranie przedstawicieli w obecnej kadencji skupia 27 delegatów reprezentujących poszczególne tereny obsługiwane przez Bank.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest kolegialnym organem władzy Banku, wybieranym przez Zebranie Przedstawicieli na okres kadencji, pełniącym funkcje nadzorcze, kontrolne i opiniujące we wszystkich dziedzinach działalności Banku.

Zgodnie ze Statutem Banku Rada składa się z 7 (siedmiu) osób. Do Rady może być wybrany wyłącznie członek Banku przy czym udział pracowników będących członkami Banku nie może przekroczyć 1/5 składu Rady. Na dzień sporządzenia niniejszego Programu żaden członek Rady Nadzorczej nie jest pracownikiem Banku.

Kadencja Rady trwa 4 lata. Obecna rada nadzorcza została wybrana na Zebraniu Przedstawicieli Banku w dniu 29.04.2014 r. W skład Rady Nadzorczej wchodzi:

- *Jan Bielecki* Przewodniczący Rady.
- *Leokadia Kuper* Zastępca Przewodniczącego Rady.
- *Barbara Dudek* Sekretarz Rady.
- *Marian Nowak* członek Rady Nadzorczej.
- *Ryszard Krefft* członek Rady Nadzorczej.
- *Kazimierz Hoffmann* członek Rady Nadzorczej.
- *Leszek Górecki* członek Rady Nadzorczej.

Zarząd

Zarząd jako organ zarządzający Bankiem uprawniony jest, zgodnie z postanowieniami Statutu do prowadzenia spraw spółdzielni, do reprezentowania jej na zewnątrz w zakresie wszystkich czynności (sądowych i pozasądowych) związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa bankowego.

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub

Statutu Banku do kompetencji innych organów Banku.

Podstawowym celem pracy Zarządu jest sprawne i skuteczne zarządzanie przedsiębiorstwem bankowym, przez co rozumieć należy ustalanie celów i zadań Banku oraz zapewnienie ich realizacji.

W skład Zarządu wchodzi 3 członków. Wszyscy członkowie Zarządu zatrudnieni są w Banku na podstawie umowy o pracę zawartej w związku z powołaniem w skład Zarządu, w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony.

Skład Zarządu na dzień 31.12.2015 r.:

- *Irena Klein – Prezes Zarządu.*
- *Jadwiga Rożnawska – zastępca Prezesa Zarządu.*
- *Małgorzata Wyrzykowska – zastępca Prezesa Zarządu.*

V. Prowadzona działalność

Bank Spółdzielczy w Ustce oferuje podstawowy wachlarz produktów i usług bankowych, a zakres działalności Banku obejmuje przede wszystkim:

- obsługę klientów detalicznych,
- obsługę małych i średnich przedsiębiorstw,
- dosługę rolnictwa,
- obsługę instytucji samorządowych.

Główne produkty i usługi oferowane przez Bank Spółdzielczy w Ustce :

Kredyty

a) kredyty dla osób prywatnych

- kredyty konsumenckie,
- kredyty mieszkaniowe,
- kredyty odnawialne w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym,
- kredyty gotówkowe,
- pożyczki hipoteczne.

b) kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego

- w rachunku bieżącym,
- obrotowe,
- inwestycyjne,

c) kredyty dla rolników

- kredyty obrotowe komercyjne,
- kredyty inwestycyjne komercyjne,
- kredyty preferencyjne:

- kredyty klęskowe inwestycyjne i obrotowe,
 - kredyty inwestycyjne,
 - kredyty na zakup użytków rolnych z częściową spłatą kapitału,
- d) kredyty dla przedsiębiorców
- kredyty obrotowe,
 - kredyty inwestycyjne,
 - kredyty w rachunku bieżącym.

Rachunki bieżące i lokaty terminowe

- a) rachunki oszczędnościowe a'vista
- b) rachunki oszczędnościowo rozliczeniowe
- c) rachunki bieżące związane z działalnością gospodarczą
- d) lokaty terminowe

VI. Zasady ładu korporacyjnego

Bank stosuje zasady ładu korporacyjnego zgodnie z „Polityką w zakresie stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego” w Banku Spółdzielczym w Ustce” przyjęte uchwałą nr 5/XII/2014 z dnia 16.12.2014 r. Zarządu Banku Spółdzielczego w Ustce oraz zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Banku Uchwałą nr 7/XII/2014 z dnia 18.12.2014 r.

VII. Informacja o funkcjonowaniu kontroli wewnętrznej.

W Banku Spółdzielczym w Ustce działa system kontroli wewnętrznej, której celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

1. skuteczności i wydajności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) mechanizmy kontroli ryzyka,
- 2) badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- 3) audyt wewnętrzny (kontrola instytucjonalna).

Za wprowadzenie oraz działanie systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Szczegółowe zasady i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Banku określa „Regulamin System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Ustce” uchwalony przez Zarząd uchwałą nr 1/XII/2014 z dnia 16.12.2014 r. i zaakceptowany przez Radę Nadzorczą.

System kontroli wewnętrznej obejmuje dwa niezależne obszary: kontrolę funkcjonalną i kontrolę instytucjonalną.

Kontrola funkcjonalna

Celem kontroli funkcjonalnej jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami, limitami, przepisami, bieżące reagowanie na niedomagania i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych. Kontrola funkcjonalna sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego.

Kontrola instytucjonalna

Celem kontroli instytucjonalnej jest badanie, ocena i doskonalenie istniejących w Banku procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznych oraz ich praktycznego przestrzegania.

Zadaniem komórki kontroli wewnętrznej (audytu wewnętrznego) jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku.

Kontrola instytucjonalna w Banku jest powierzona bankowi zrzeczającemu na podstawie Umowy w sprawie wykonywania kontroli wewnętrznej instytucjonalnej z dnia 29.10.2007 r.

Bank Spółdzielczy w Ustce, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2015 roku.

1. Bank w prowadzonej działalności nie zawiera transakcji, które zgodnie z załącznikiem nr 2 do Uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej stanowiłyby transakcje zaliczane do portfela handlowego. Wszystkie operacje prowadzone przez Bank zaliczane są do portfela bankowego i w związku z tym Bank nie wylicza wymogu kapitałowego z tytułu ryzyk związanych z transakcjami w portfelu handlowym.
2. Bank nie posiada materialnych przedmiotów handlu innych niż środki trwałe oraz przedmioty stanowiące prawne zabezpieczenie ekspozycji banku i w związku z tym nie wylicza wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów.

3. Bank nie prowadzi działalności dewizowej i w związku z tym nie wylicza wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.
4. Bank w swoich analizach przyjmuje, że teren działania Banku stanowi jeden obszar geograficzny. Brak jest przesłanek do wydzielenia poszczególnych terenów działania jako odrębnych obszarów geograficznych. Wszystkie wyodrębnione w działalności Banku klasy ekspozycji kredytowych dotyczą jednego obszaru geograficznego, tj. statutowego terenu działania Banku.
5. Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego w ograniczonym zakresie.
6. Bank wyznacza ekwiwalent bilansowy dla zobowiązań pozabilansowych tylko z tytułu warunkowych zobowiązań pozabilansowych.
7. Bank nie korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej.
8. Bank nie stosuje metod wewnętrznych ratingów do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.
9. Bank nie stosuje metody wartości zagrożonej do obliczania wymogów kapitałowych.
10. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.
11. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.

VIII. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

A. Zadania organów Banku w procesie zarządzania ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka. Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Ustce określa również podstawowe zadania organów Banku w tym zakresie.
2. Rada Nadzorcza Banku:
 - 1) zatwierdza strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in.:
 - a) specyfikę i profil działalności,
 - b) możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku, tzw. apetyt na ryzyko
 - c) założenia polityki w zakresie ryzyka braku zgodności,
 - 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:
 - a) planowania finansowego,
 - b) zarządzania i planowania kapitałowego,
 - c) wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
 - d) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - e) zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem koncentracji,
 - f) zarządzania ryzykiem płynności,

- g) zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
 - h) zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - i) zarządzania ryzykiem braku zgodności.
- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
 - 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń,
 - 5) zatwierdza politykę stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego,
 - 6) zatwierdza plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych,
 - 7) zatwierdza zasady polityki informacyjnej Banku,
 - 8) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 9) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią działania i planem finansowym Banku,
 - 10) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji,
 - 11) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyko kapitałowe) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem,
 - 12) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.
3. Zarząd Banku:
- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:
 - a) systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności,
 - b) planowania, w tym ryzyka wyniku finansowego,
 - c) zarządzania i planowania kapitałowego,
 - d) wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
 - e) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - f) zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym ryzykiem koncentracji,
 - g) zarządzania ryzykiem płynności,
 - h) zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
 - i) zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - j) systemu informacji zarządczej,
 - k) systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału

- wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów,
- 3) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia,
 - 4) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
 - 5) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank,
 - 6) zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku, tzw. apetytu na ryzyko,
 - 7) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń,
 - 8) odpowiada za opracowania i wprowadzenie polityki stosowania zasad ładu korporacyjnego,
 - 9) odpowiada za przejrzystość działań Banku, a w szczególności za:
 - a) ujawnianie informacji na temat działalności Banku, pozwalających na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania bezpieczeństwa działalności Banku oraz na ocenę adekwatności kapitałowej Banku i jego sytuacji finansowej,
 - b) zapewnienie zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa,
 - c) zapewnienie, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie,
 - 10) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez audyt wewnętrzny oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem,
 - 11) przekazuje Radzie Nadzorczej, okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.
4. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka.

B. Zadania poszczególnych jednostek i osób procesie zarządzania ryzykiem

1. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą pracownicy Banku, którzy winni znać i przestrzegać procedury wewnętrzne Banku.

2. Obowiązujące w Banku procedury podlegają regularnemu, co najmniej corocznemu przeglądowi i weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa; w tym co najmniej corocznemu przeglądowi i weryfikacji procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności Banku.
3. Komórki organizacyjne Banku oraz wyznaczone osoby uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Są to komórki organizacyjne oraz wyznaczone osoby odpowiedzialne za:
 - 1) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - 2) zarządzanie nadwyżką środków,
 - 3) sprzedaż kredytów,
 - 4) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - 5) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.
4. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Stanowisko Analiz i Ryzyk Bankowych, które obejmuje swoim zakresem działania monitorowanie, pomiar i raportowanie następujących ryzyk: ryzyko kredytowe, w tym koncentracji zaangażowań, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej i ryzyko operacyjne.
5. Główny Księgowy Banku monitoruje, dokonuje pomiaru i raportuje ryzyko kapitałowe, ryzyko koncentracji zaangażowań kapitałowych oraz ryzyko wyniku finansowego.
6. Zespół Organizacji, Samorządu i Kadr monitoruje, dokonuje pomiaru i raportuje ryzyko braku zgodności.

C. Proces zarządzania ryzykiem – procedury zarządzania ryzykiem w Banku

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
2. W celu przeprowadzania procesów wymienionych w ust. 1 realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

5. Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko;
 - 4) system informacji zarządczej;
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.
6. Do ryzyk istotnych, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
 - 1) ryzyko kredytowe,
 - 2) ryzyko koncentracji,
 - 3) ryzyko stopy procentowej,
 - 4) ryzyko kapitałowe,
 - 5) ryzyko płynności,
 - 6) ryzyko operacyjne,
 - 7) ryzyko wyniku finansowego,
 - 8) ryzyko braku zgodności.
7. W ramach stosowanych procedur zarządzania ryzykiem Bank wprowadził w formie pisemnej, w szczególności:
 - 1) w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji:
 - a) Politykę kredytową,
 - b) Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - c) Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji,
 - d) Zasady ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań,
 - e) Zasady zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - f) Zasady zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.
 - 2) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - a) Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - b) Zasady współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie powierzania czynności bankowych oraz czynności faktycznych związanych z działalnością bankową,
 - c) Politykę ciągłości działania,
 - d) Politykę kadrową,
 - e) Ramowe zasady przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
 - f) Politykę bezpieczeństwa informacji,
 - g) Regulamin bezpieczeństwa fizycznego i środowiskowego,

- h) Regulamin nadzoru,
 - i) Regulamin ochrony danych osobowych,
 - j) Regulamin ochrony informacji,
 - k) Regulamin użytkownika,
 - l) Regulamin zarządzania systemami informatycznymi,
 - m) Regulamin zarządzania wyjątkami,
 - n) Zasady zarządzania danymi,
 - o) Kodeks współpracy obszaru biznesowego i obszaru technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.
- 3) w zakresie ryzyka płynności:
- a) Zasady zarządzania ryzykiem płynności,
- 4) w zakresie ryzyka stopy procentowej:
- a) Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 5) w zakresie ryzyka kapitałowego:
- a) Strategię zarządzania i planowania kapitałowego,
 - b) Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko
 - c) Zasady szacowania kapitału wewnętrznego,
 - d) Zasady ustalania i monitorowania limitów koncentracji zaangażowań kapitałowych,
- 6) w zakresie ryzyka wyniku finansowego:
- a) procedurę planowania
- 7) w zakresie ryzyka braku zgodności:
- a) Politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności.
8. Ponadto Bank wprowadził regulacje w obszarze innych ryzyk, w szczególności:
- a) Politykę informacyjną Banku,
 - b) Zasady sporządzania informacji zarządczej,
 - c) Politykę zmiennych składników wynagrodzeń,
 - d) Instrukcję ustalającą procedury związane z wdrożeniem nowych produktów bankowych,
 - e) Zasady ładu korporacyjnego.
9. Bank wprowadza do systemu zarządzania ryzykiem badanie wpływu zmian warunków makroekonomicznych na poziom poszczególnych rodzajów ryzyka.

D. Proces zarządzania ryzykiem – identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka

1. Bank stosuje metody (modele) identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka oraz uwzględniające aktualnie prowadzoną i planowaną działalność Banku.
2. W przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka, stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności.
3. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
4. Stosowane metody lub systemy pomiaru ryzyka, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
5. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.
6. Stosowane w Banku metody, programy lub systemy do pomiaru ryzyka nie spełniają warunków modelu. Mają one głównie charakter ekspercki; charakter statystyczny posiada tylko metoda do szacowania stabilnej części depozytów.
7. Prawie wszystkie metody pomiaru ryzyka można ocenić jako nieistotne; jedynie program do obliczania kapitału regulacyjnego, będący jednym z modułów systemu informatycznego banku, jest uwzględniany w szacowaniu kapitału wewnętrznego na ryzyko informatyczne, w ramach ryzyka operacyjnego.
8. Ze względu na małą złożoność metod, programów lub systemów oraz ograniczony charakter ich istotności Bank nie wprowadza odrębnej regulacji dotyczącej ich ryzyka; natomiast cały proces zarządzania tym ryzykiem stanowi element procesów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w szczególności:
 - 1) opis działania metody, programu lub systemu, wykaz osób odpowiedzialnych za aktualizację i badanie poprawności działania są zawarte w procedurach do zarządzania ryzykiem;
 - 2) proces zatwierdzania i weryfikacji metody, programu lub systemu odbywa się wraz z zatwierdzaniem i weryfikacją procedur opisujących zarządzanie ryzykiem;
 - 3) sprawdzanie poprawności danych stosowanych metodzie, programie lub systemie jest przedmiotem kontroli funkcjonalnej, okresowo podlega również badaniom audytu wewnętrznego.
9. W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych.
10. Bank dokłada staranności, by założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych uwzględniały najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy i dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

E. Proces zarządzania ryzykiem – limity ograniczające ryzyko

1. Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.
2. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.
3. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.
4. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.
5. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
 - 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
 - 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
 - 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
 - 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.
6. Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
7. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.
8. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza.
9. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne lub wyznaczone osoby wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

F. Cele strategiczne oraz zasady polityki w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku.

➤ Ryzyko kredytowe

1. Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
 - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
 - 2) zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej Banku poprzez stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej i wiarygodności oraz prowadzenia monitoringu portfela kredytowego,

- 3) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o portfelu kredytowym umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych i zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku,
 - 4) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym niż 6%.
 - 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka kredytowego:
- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów,
 - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń,
 - 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w banku zrzeszającym oraz w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego.
 - 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym, w tym akcji i udziałów o charakterze bankowym,
 - 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie do 40% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

➤ **Ryzyko koncentracji**

1. Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
 - 1) utrzymywanie dywersyfikacji portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku,
 - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji zaangażowań wynikających z ustawy Prawo bankowe,
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka koncentracji:
 - 1) ograniczenie zaangażowania Banku w znaczące, duże oraz indywidualnie istotne ekspozycje,
 - 2) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie,
 - 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Ryzyko koncentracji detalicznych ekspozycji kredytowych

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności, zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
 - 2) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 9% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych (wg wartości bilansowych),
 - 3) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 15% ich udziału w portfelu kredytowym (wartość bilansowa i pozabilansowa).
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych:
 - 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat,
 - 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim,
 - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim,
 - c) 75% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim.

Ryzyko koncentracji kredytów zabezpieczonych hipotecznie

1. Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;

- 2) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 5,5% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
 - 3) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 45% ich udziału w portfelu kredytowym.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka udzielania kredytów zabezpieczonych hipotecznie:
- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie tym klientom detalicznym, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim,
 - b) 55% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim,
 - c) 60% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w roku poprzednim,
 - 2) stosowanie szczegółowych limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - dla wszystkich ekspozycji kredytowych z wyjątkiem pożyczek hipotecznych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona,
 - c) 50% - w przypadku pożyczki hipotecznej;
 - 3) preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, działek budowlanych, nieruchomości mieszkalnych,
 - 4) stosowanie maksymalnego okresu kredytowania dla kredytów zabezpieczonych hipotecznie 25 lat; przy czym szczegółowe maksymalne okresy kredytowania dla poszczególnych produktów określone są w Polityce kredytowej.

➤ **Ryzyko płynności**

1. Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,

- 2) zapobieganie powstania, sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka płynności:
 - 1) utrzymanie dotychczasowej struktury pasywów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych i samorządowych,
 - 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
 - 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności,
 - 4) finansowanie kredytów przez depozyty stabilne (osad),
 - 5) dążenie do utrzymywania płynnościowej struktury bilansu (z uwzględnieniem urealnienia wymagalności aktywów i zapadalności pasywów) na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku.
 - 6) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym,
 - 7) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej do 15%, z wyłączeniem środków instytucji rządowych i samorządowych,
 - 8) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie,
 - 9) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności; w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

➤ **Ryzyko stopy procentowej**

1. Cele strategiczne Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - 3) dążenie do utrzymywani poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka stopy procentowej:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 5 % sumy bilansowej,
- 3) ograniczenie maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku do 1,5%,
- 4) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego),
- 5) ograniczanie ryzyka opcji klienta.

➤ **Ryzyko operacyjne**

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
 - 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,
 - 2) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka operacyjnego:
 - 1) zapobieganie zdarzeniom operacyjnym powstającym w bieżącej działalności Banku w procesach wewnętrznych oraz systemach przy zastosowaniu mechanizmów kontrolnych adekwatnych do skali generowanego ryzyka,
 - 2) uczestnictwo w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym każdego pracownika Banku, ze względu na fakt, że ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich komórek i obszarów działalności Banku,
 - 3) wyodrębnienie podstawowych procesów w działalności Banku,
 - 4) wyodrębnienie procesów kluczowych w działalności Banku,
 - 5) określenie procesów krytycznych,
 - 6) samoocena ryzyka,
 - 7) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń w przypadku przekroczenia akceptowanego poziomu,
 - 8) likwidowanie negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych.

➤ **Ryzyko kapitałowe**

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego:
 - 1) dążenie do systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności,

- 2) ograniczenie wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa dla banków, których skala działalności handlowej nie jest znacząca,
 - 3) dążenie do osiągnięcia minimalnej wielkości współczynnika kapitałowego na poziomie 12%,
 - 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitałowego Tier 1 na poziomie nie niższym niż 9%,
 - 5) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 80%, tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika wypłacalności na minimalnym poziomie 10%,
 - 6) utrzymanie takiej struktury funduszy podstawowych, aby fundusz zasobowy i inne fundusze powstałe z zysków zatrzymanych stanowiły nie mniej niż 90% funduszy podstawowych,
 - 7) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez utrzymanie takiej struktury funduszu udziałowego, aby suma znaczących pakietów udziałów, czyli pakietów przekraczających 2% funduszu udziałowego, nie przekroczyła 15% funduszu udziałowego Banku,
 - 8) przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej,
 - 9) dążenie do uzyskania zaangażowania kapitałowego w akcje banku zrzeszającego na poziomie minimum 8% funduszy własnych Banku,
 - 10) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji, w tym w banku zrzeszającym, tak aby pomniejszenie funduszy własnych z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt. 3 i 4.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka kapitałowego:
 - 1) dążenie do wypracowania jak największego zysku finansowego,
 - 2) systematyczne zwiększanie poziomu funduszy własnych,
 - 3) utrzymanie polityki Banku w zakresie nie wypłacania dywidendy,
 - 4) planowanie rozwoju Banku proporcjonalnie do przyrostu funduszy własnych,
 - 5) poprawa jakości zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - 6) sterowanie strukturą aktywów poprzez ograniczenie aktywów ważonych ryzykiem.

➤ **Ryzyko wyniku finansowego**

1. Cel strategiczny w zakresie ryzyka wyniku finansowego:
 - 1) dążenie do uzyskiwania wyniku finansowego netto zapewniającego realną odbudowę funduszy własnych Banku, tj. powyżej wskaźnika inflacji.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celu strategicznego ryzyka wyniku finansowego:

- 1) analiza otoczenia gospodarczego, regulacyjnego, konkurencyjnego, demograficznego itp. stanowiąca podstawę budowy założeń do planu ekonomiczno-finansowego,
- 2) weryfikacja planowanych działań Banku w celu realizacji zakładanego wyniku finansowego, w tym ewentualna korekta planu,
- 3) ocena ryzyka finansowego, tj. monitorowanie realizacji planu, odchyień od realizacji od planu oraz ocena ich przyczyn.

➤ **Ryzyko braku zgodności**

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności:
 - 1) efektywne przeciwdziałanie możliwościom wystąpienia naruszeń przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania,
 - 2) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności,
 - 3) dążenie do zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi.
2. Polityka Banku w zakresie realizacji celów strategicznych ryzyka braku zgodności:
 - 1) dążenie i dbałość o wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - 2) dążenie i dbałość o pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - 3) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - 4) stworzenie i utrzymanie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

G. Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

1. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku.
2. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:
 - 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
 - 2) profilu ryzyka,
 - 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
 - 4) wyników testów warunków skrajnych,
 - 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka.
4. Zakres oraz szczegółowość raportów/sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.
5. Raporty/sprawozdania wewnętrzne winny zawierać ocenę poziomu poszczególnych ryzyk w działalności Banku wraz z wnioskami wynikającymi z tej oceny.

6. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej

IX. Fundusze własne Banku

1. Rachunek funduszy własnych przeprowadzony zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 118 i art. 72 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych – tzw. rozporządzenie CRR.

FUNDUSZE WŁASNE	11 485 128,00
• KAPITAŁ TIER 1	11 485 128,00
– kapitał podstawowy CET 1	11 485 128,00
◦ kapitał rezerwowy (zasobowy i rezerwowy)	10 928 353,00
◦ fundusz ogólnego ryzyka	340 000,00
◦ fundusz udziałowy (korekty okresu przejściowego- amortyzowany)	247 380,00
◦ wartości niematerialne i prawne (minus)	-55 104,00
– dotatkowy kapitał podstawowy AT 1	0,00
◦ dotatkowy kapitał podstawowy	0,00
• KAPITAŁ TIER 2	0,00
◦ pozycje kapitału Tier 2	0,00

2. Struktura funduszy własnych Banku

I	Fundusze własne	100%
I.1	Kapitał Tier 1	100%
I.2	Kapitał Tier 2	0%

Udział kapitału podstawowego CET1 w funduszach własnych	100%
---	------

Udział funduszu udziałowego w kapitale podstawowym CET1	2%
---	----

3. Kapitał uznany

Dopuszczalny udział kapitału Tier 2 do kapitału Tier 1	100%
Kapitał uznany	11 485 128

4. Kapitał założycielski

Kapitał założycielski	11 145 128
------------------------------	-------------------

Kapitał założycielski Banku na 31.12.2015 roku wynosi 11 145 tys. zł. i w przeliczeniu na EURO (kurs EURO na dzień 31.12.2015 r. wynosi 4,2615 zł) kapitał założycielski Banku wynosi 2 615 tys. EURO.

X. Adekwatność kapitałowa

1. Poniższa tabela przedstawia aktywa wazone ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji występujących w Banku według stanu na 31.12.2015 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0,00
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	5 157 889,00
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	75 492,00
4.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	17 652 105,00
5.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	6 468 672,00
6.	ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	5 841 858,00
7.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	39 714 870,00
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	150 057,00
9.	ekspozycje kapitałowe	1 021 048,00
10.	inne ekspozycje	4 274 612,00
	AKTYWA WAŻONE RYZYKIEM	80 356 603,00

2. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji występujących w Banku – wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe – według stanu na dzień 31.12.2015 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
3.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0,00
4.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	412 631,00
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	6 039,00
4.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	1 412 168,00
5.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	517 494,00
6.	ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	467 349,00
7.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	3 177 190,00
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	12 005,00
9.	ekspozycje kapitałowe	81 684,00
10.	inne ekspozycje	341 969,00
	KAPITAŁ MINIMALNY NA RYZYKO KREDYTOWE	6 428 528,00

3. Poniższa tabela przedstawia wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego na 2015 rok.

Dane z bilansu	2012r.	2013r.	2014r.	Średnia
1	2	3	4	5
Przychody z tytułu odsetek	10 215 160,27	8 353 903,05	7 588 659,55	8 719 240,96
Koszty z tytułu odsetek	4 056 898,97	3 283 556,46	1 986 753,09	3 109 069,51
Przychody z tytułu prowizji	2 552 020,18	2 528 629,00	2 429 312,17	2 503 320,45
Koszty z tytułu prowizji	160 087,32	155 042,81	130 596,68	148 575,60
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	21 649,46	0,00	0,00	7 216,49
Wynik operacji finansowych	0,00	0,00	0,00	0,00
Wynik z pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostałe przychody operacyjne*	156 472,20	224 272,60	216 846,18	199 196,99
Wynik Brutto wg NUK	8 728 315,82	7 668 205,38	8 117 468,13	8 171 329,78
Współczynnik α	15%			
Kapitał adekwatny	1 225 699,00			

Ekspozycja na ryzyko operacyjne	15 321 238,00
--	----------------------

4. Poniższe zestawienia przedstawiają poziom minimalnych i wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka oraz współczynniki kapitałowe według stanu na dzień 31.12.2015 roku.

Wyszczególnienie	Kwota
Ryzyko kredytowe	6 428 528,00
Ryzyko rynkowe	0,00
Ryzyko operacyjne	1 225 699,00
Pozostałe wymogi	0,00
Łączny wymóg na ryzyka Filaru I	7 654 227,00
Ryzyko koncentracji zaangażowań	0,00
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0,00
Ryzyko płynności	0,00
Ryzyko wyniku finansowego	0,00
Ryzyko kapitałowe	0,00
Pozostałe ryzyka	0,00
Łączna wartość wewnętrznych wymogów kapitałowych	7 654 227,00

Współczynniki kapitałowe

I	Fundusze własne	11 485 128
I.1	Kapitał Tier 1	11 485 128
I.1.1	Kapitał podstawowy CET 1	11 485 128
I.1.2	Dodatkowy kapitał podstawowy AT1	0,00
I.2	Kapitał Tier 2	0,00

Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	95 677 841
- kredytowe (aktywa ważne ryzykiem)	80 356 603
- walutowe	0,00
- operacyjne	15 321 238

Współczynnik kapitałowy CET 1	12,00%
Współczynnik kapitałowy T1	12,00%
Całkowity współczynnik kapitałowy	12,00%

Nadwyżka kapitału w stosunku do wymogów minimalnych

Fundusze własne (min. 8%)	3 830 901
Kapitał Tier 1 (min. 6%)	5 744 458
Kapitał podstawowy CET 1 (min. 4,5%)	7 179 625

Nadwyżka kapitału w stosunku do wymogów minimalnych z buforem zabezpieczającym

Bufor zabezpieczający	0,625%	1,250%	1,875%
Fundusze własne (min. 8%)	3 232 914	2 634 928	2 036 941
Kapitał Tier 1 (min. 6%)	5 146 471	4 548 485	3 950 498
Kapitał podstawowy CET 1 (min. 4,5%)	6 581 639	5 983 652	5 385 666

Suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (kapitał regulacyjny) wyniosła 7.654.227,00 zł. Oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku (kapitał wewnętrzny), była równa kapitałowi regulacyjnemu i wyniosła 7.654.227,00 zł, stwarzając odpowiednią nadwyżkę funduszy własnych nad tymi wymogami.

Wykazany na 31.12.2015 roku regulacyjny wymóg kapitałowy w odniesieniu do funduszy własnych wygenerował całkowity współczynnik kapitałowy na poziomie 12,00%.

Bank posiada odpowiednie regulacje wewnętrzne służące do wyznaczania wymogów kapitałowych:

- „Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Ustce” - dla wyznaczania kapitału regulacyjnego,
- „Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Ustce” – dla szacowania kapitału wewnętrznego.

Powyższe procedury podlegają regularnemu (co najmniej corocznemu) przeglądowi i aktualizacji.

XI. Ryzyko kredytowe

1. Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000,00 złotych.

2. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. z 2015 r., poz. 2066, t.j.) oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych.
3. Bank stosuje zasadę, że prowizje związane bezpośrednio z kredytami udzielonymi w rachunku kredytowym, i dla których można wygenerować harmonogram spłat, są prowizjami korygującymi efektywną stopę procentową. Prowizje te zaliczane są do przychodów odsetkowych. Wpłacone prowizje, pozostające do rozliczenia w czasie według ESP, stanowią korekty wartości kredytów.
4. Bank w swoich analizach przyjmuje, że teren działania Banku stanowi jeden obszar geograficzny.
Teren działania Banku jest statutowo ograniczony do terenu województwa pomorskiego oraz przylegających powiatów sławieńskiego i koszalińskiego. Cały ten teren stanowi jeden spójny obszar geograficzny.
Brak jest przesłanek do wydzielenia poszczególnych terenów działania jako odrębnych obszarów geograficznych.
Wszystkie wyodrębnione w działalności Banku klasy ekspozycji kredytowych dotyczą jednego obszaru geograficznego, tj. statutowego terenu działania Banku.
5. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2015 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2015 r. w zł
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	890 184
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	26 289 443
3.	ekspozycje podmiotów sektora publicznego	209 938
4.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	71 570 794
5.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	8 433 257
6.	ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	10 109 317
7.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach	54 152 568
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	213 243
9.	Ekspozycje kapitałowe	961 048
10.	inne ekspozycje	11 257 910
RAZEM		184 087 702

6. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów, typu kontrahenta, poszczególnych branż i kategorii należności.

1) Strukturę zaangażowania Banku brutto (bez odsetek) wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	72 180 550,17
	Należności normalne	71 572 461,17
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	608 089,00
	Należności normalne	608 089,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		72 180 550,17

2) Strukturę zaangażowania Banku brutto (bez odsetek) wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	17 395 392,30
	Należności normalne	17 077 240,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	318 152,30
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	17 233 763,65
	Należności normalne	16 403 466,75
	Należności pod obserwacją	5 415,00
	Należności zagrożone	824 881,90
4.	Osoby prywatne	13 452 600,10
	Należności normalne	13 067 044,54
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	385 555,56
5.	Rolnicy indywidualni	19 034 250,27
	Należności normalne	18 768 043,21
	Należności pod obserwacją	39 500,00
	Należności zagrożone	226 707,06
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	94 016,00
	Należności normalne	94 016,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		67 210 022,32

3) Strukturę zaangażowania Banku brutto (bez odsetek) wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	25 288 883,07
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	25 288 883,07

4) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2015 roku przedstawia poniższa tabela

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19 490 357,63
	Należności normalne	19 224 150,57
	Należności pod obserwacją	39 500,00
	Należności zagrożone	226 707,06
2.	Rybactwo (PKD 2004)	2 210 258,66
	Należności normalne	2 210 258,66
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Górnictwo i wydobywanie	517 950,00
	Należności normalne	517 950,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Przetwórstwo przemysłowe	2 809 043,28
	Należności normalne	2 725 750,53
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	83 292,75
5.	Budownictwo	8 171 219,53
	Należności normalne	8 165 804,53
	Należności pod obserwacją	5 415,00
	Należności zagrożone	0,00
6.	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	9 035 859,47
	Należności normalne	8 750 526,86
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	285 332,61
7.	Zakwaterowanie	6 925 746,39
	Należności normalne	6 554 086,39
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	371 660,00
8.	Transport i gospodarka magazynowa	703 498,54
	Należności normalne	618 902,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	84 596,54

	Działalność usługowa związana z wyżywieniem	3 051 028,69
9.	Należności normalne	2 732 876,39
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	318 752,30
	Informacja i komunikacja	0,00
10.	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,00
11.	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 938,78
12.	Należności normalne	1 938,78
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	326 152,05
13.	Należności normalne	326 152,05
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11 988,00
14.	Należności normalne	11 988,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	188 845,49
15.	Należności normalne	188 845,49
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	23 331,00
16.	Należności normalne	23 331,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00

17.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	25 203 776,00
	Należności normalne	25 203 776,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
18.	Edukacja	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
19.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 477,71
	Należności normalne	1 477,71
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
20.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	279 818,07
	Należności normalne	279 818,07
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
21.	Pozostała działalność usługowa	94 016,00
	Należności normalne	94 016,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
22.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
23.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00
	Należności normalne	
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w poszczególnych branżach		79 046 305,29

7. Strukturę należności podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych i rządowych w rozbiciu na poszczególne podmioty według stanu na dzień 31.12.2015 r. przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	<i>Przedsiębiorstwa i spółki państwowe</i>	Wartość w zł
1.	Należności normalne Kredyty w rachunku bieżącym Pozostałe kredyty i inne Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Korekta wartości Odsetki	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00
2.	Należności pod obserwacją Kredyty pod obserwacją Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Odsetki	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00
3.	Należności zagrożone Kredyty zagrożone Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Odsetki	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00
RAZEM		0,00

Lp.	<i>Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie</i>	Wartość w zł
1.	Należności normalne Kredyty w rachunku bieżącym Pozostałe kredyty i inne Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Korekta wartości Odsetki	16 955 331,60 5 302 920,75 11 774 053,05 266,20 0,00 135 030,04 13 121,64
2.	Należności pod obserwacją Kredyty pod obserwacją Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Korekta wartości Odsetki	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00 0,00
3.	Należności zagrożone Kredyty zagrożone Kredyty przeterminowane Rezerwy celowe Korekta wartości Odsetki	365 477,18 318 152,30 0,00 0,00 0,00 47 324,88
RAZEM		17 320 808,78

Lp.	<i>Przedsiębiorcy indywidualni</i>	Wartość w zł
	Należności normalne	16 308 823,51
	Kredyty w rachunku bieżącym	2 085 612,86
	Pozostałe kredyty i inne	14 317 850,07
1.	Kredyty przeterminowane	3,82
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	172 408,78
	Odsetki	77 765,54
	Należności pod obserwacją	5 269,94
	Kredyty pod obserwacją	5 415,00
2.	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	81,23
	Korekta wartości	80,28
	Odsetki	16,45
	Należności zagrożone	867 693,26
	Kredyty zagrożone	713 904,67
3.	Kredyty przeterminowane	110 977,23
	Rezerwy celowe	341 372,54
	Korekta wartości	318,78
	Odsetki	384 502,68
RAZEM		17 181 786,71

Lp.	<i>Rolnicy indywidualni</i>	Wartość w zł
	Należności normalne	18 617 140,67
	Kredyty w rachunku bieżącym	3 284 496,21
	Pozostałe kredyty i inne	15 477 037,42
1.	Kredyty przeterminowane	6 509,58
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	156 574,32
	Odsetki	5 671,78
	Należności pod obserwacją	38 809,24
	Kredyty pod obserwacją	39 500,00
2.	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	592,50
	Korekta wartości	369,50
	Odsetki	271,24

	Należności zagrożone	232 058,74
	Kredyty zagrożone	208 557,06
	Kredyty przeterminowane	18 150,00
3.	Rezerwy celowe	117 046,09
	Korekta wartości	1 265,14
	Odsetki	123 662,91
	RAZEM	18 888 008,65

Lp.	<i>Osoby prywatne</i>	Wartość w zł
	Należności normalne	12 783 038,78
	Kredyty w rachunku bieżącym	716 327,09
	Pozostałe kredyty i inne	12 332 975,69
1.	Kredyty przeterminowane	17 741,76
	Rezerwy celowe	98 329,18
	Korekta wartości	230 820,21
	Odsetki	45 143,63
	Należności pod obserwacją	0,00
	Kredyty pod obserwacją	0,00
	Kredyty przeterminowane	0,00
2.	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	0,00
	Odsetki	0,00
	Należności zagrożone	316 065,58
	Kredyty zagrożone	162 533,13
	Kredyty przeterminowane	223 022,43
3.	Rezerwy celowe	265 210,26
	Korekta wartości	4 560,13
	Odsetki	200 280,41
	RAZEM	13 099 104,36

Lp.	<i>Inne podmioty niefinansowe</i>	Wartość w zł
	Należności normalne	94 016,00
	Kredyty w rachunku bieżącym	94 016,00
	Pozostałe kredyty i inne	0,00
1.	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	0,00
	Odsetki	0,00

	Należności pod obserwacją	0,00
2.	Kredyty pod obserwacją	0,00
	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	0,00
	Odsetki	0,00
	Należności zagrożone	0,00
3.	Kredyty zagrożone	0,00
	Kredyty przeterminowane	0,00
	Rezerwy celowe	0,00
	Korekta wartości	0,00
	Odsetki	0,00
RAZEM		94 016,00

Lp.	<i>Instytucje rządowe i samorządowe</i>	Wartość w zł
	Należności normalne	25 299 380,89
1.	Kredyty w rachunku bieżącym	0
	Pozostałe kredyty i inne	25 288 883,07
	Kredyty przeterminowane	0
	Rezerwy celowe	0
	Korekta wartości	220,47
	Odsetki	10 718,29
	Należności pod obserwacją	0,00
2.	Kredyty pod obserwacją	0
	Kredyty przeterminowane	0
	Rezerwy celowe	0
	Odsetki	0
	Należności zagrożone	0,00
3.	Kredyty zagrożone	0
	Kredyty przeterminowane	0
	Rezerwy celowe	0
	Odsetki	0
RAZEM		25 299 380,89

8. Stan i zmiany rezerw celowych oraz korekt wartości w ciągu 2015 roku.

1) Stan i zmiany rezerw celowych przedstawia poniższe zestawienie.

Kategorie należności	Stan na 01.01.2015r.	Zwiększenia rezerw	Wykorzystane rezerwy	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2015r.	Wymagany poziom rezerw na koniec roku obrotowego na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 litera c) Ustawy
1	2	3	4	5	6	7
Należności normalne	98 725,14	54 736,04	547,60	54 584,40	98 329,18	98 329,18
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	98 725,14	54 736,04	547,60	54 584,40	98 329,18	98 329,18
- sektor budżetowy					0,00	
Należności pod obserwacją	1 154,45	907,76	0,00	1 388,48	673,73	673,73
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	1 154,45	907,76	0,00	1 388,48	673,73	673,73
- sektor budżetowy					0,00	
Należności poniżej standardu	30 653,53	4 733,41	0,00	3 218,18	32 168,76	32 168,76
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	30 653,53	4 733,41	0,00	3 218,18	32 168,76	32 168,76
- sektor budżetowy					0,00	
Należności wątpliwe	187 044,01	0,00	0,00	129 113,30	57 930,71	57 930,71
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	187 044,01	0,00	0,00	129 113,30	57 930,71	57 930,71
- sektor budżetowy					0,00	
Należności stracone	1 259 435,12	301 093,13	844 905,97	82 092,86	633 529,42	633 529,42
- sektor finansowy					0,00	
- sektor niefinansowy	1 259 435,12	301 093,13	844 905,97	82 092,86	633 529,42	633 529,42
- sektor budżetowy					0,00	

Wykorzystanie rezerw celowych wyniosło ogółem 845 453,57 zł, w tym:
 - z tytułu spisania należności nieściągalnych 820 217 zł.

2) Stan i zmiany korekt wartości przedstawia poniższe zestawienie.

Korekty wartości	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia korekt wartości	Zmniejszenia korekt wartości	Stan na koniec roku obrotowego
1	2	3	4	6
Prowizje pobrane od kredytów rozliczane w czasie wg ESP	581 045,93	503 315,32	382 713,60	701 647,65

XII. Ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank uznaje w swojej działalności ryzyko kredytowe za ryzyko istotne. W przypadku kiedy wymóg kapitałowy obliczony w Filarze I jest niewystarczający Bank oblicza dodatkowy wewnętrzny wymóg kapitałowy na poszczególne ryzyka w Filarze II. Szczegółowe zasady i kryteria obliczania dodatkowego, wewnętrznego wymogu kapitałowego na poniżej wymienione ryzyka zostały określone w „Zasadach szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Ustce”:

1. Bank uznaje za akceptowany udział aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka (75% i więcej) na poziomie do 70% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.
 Bank uznaje, że wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wyliczony w Filarze I jest wystarczający, o ile nie zostaje przekroczony ww. wskaźnik, i nie wyznacza dodatkowego, wewnętrznego wymogu kapitałowego z tego tytułu. W przypadku przekroczenia ww. wskaźnika udziału Bank wylicza dodatkowy, wewnętrzny wymóg kapitałowy.
2. Ryzyko koncentracji zabezpieczeń
 Bank w ramach badania ryzyka kontrahenta analizuje ryzyko koncentracji zabezpieczeń. Określone zostały rodzaje stosowanych form zabezpieczeń oraz limity na koncentrację poszczególnych form. Kwotę zabezpieczenia ogranicza się do wysokości aktualnej na dzień analizy wielkości zabezpieczanej ekspozycji kredytowej. Na potrzeby procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank przyjmuje wartości graniczne (limity) funduszy własnych Banku;
3. Ryzyko koncentracji w jednorodny instrument finansowy

Bank w ramach badania ryzyka kontrahenta analizuje ryzyko koncentracji w jednorodny instrument finansowy. Określone zostały rodzaje stosowanych instrumentów finansowych oraz limity na koncentrację poszczególnych rodzajów. Na potrzeby procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank przyjmuje wartości graniczne (limity) funduszy własnych Banku;

4. Ryzyko koncentracji w poszczególne branże gospodarki
Bank w ramach badania ryzyka kontrahenta analizuje ryzyko koncentracji w poszczególne branże gospodarki. Poszczególne branże określona są na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności. Bank określił limity na koncentrację w poszczególne branże. Na potrzeby procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank przyjmuje wartości graniczne (limity) funduszy własnych Banku;
5. Bank nie zawiera kredytowych transakcji pochodnych (referencyjnych).

XIII. Wartość bilansowa aktywów i ich obciążenie

1. Wartość bilansowa aktywów Banku według stanu na 31.12.2015 rok wynosi 177 371 284 zł.
2. Podział aktywów na obciążone i nieobciążone przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie aktywów	Aktywa obciążone	Aktywa nieobciążone
Kredyty na żądanie	0,00	12 150 369
Instrumenty udziałowe	0,00	961 048
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie, w tym:	0,00	139 958 830
- kredyty hipoteczne	0,00	46 211 126
Inne aktywa	0,00	24 301 037
Aktywa razem	0,00	177 371 284

Wszystkie aktywa Banku według stanu na 31.12.2015 roku są aktywami nieobciążonymi.

XIV. Ekspozycje kapitałowe w portfelu bankowym

1. Posiadane przez Bank w portfelu bankowym ekspozycje kapitałowe to papiery wartościowe (akcje i udziały) z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym.
2. Akcje i udziały zostały nabyte przez Bank w celach strategicznych.
3. Wartość bilansowa akcji i udziałów na dzień 31.12.2015 roku wynosi 961.048,00 zł, w tym akcje SGB-Banku SA w Poznaniu (banku zrzeszającego) wynoszą 920.000,00 zł, udziały w Kantorze BS Ustka 40.000,00 zł, udział w

Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB 1.000,00 zł i akcja BGŻ SA w Warszawie 48,00 zł

XV. Dźwignia finansowa

1. Wartość ekspozycji wskaźnika dźwigni finansowej według metody standardowej na 31.12.2015 roku wynosi 191.614.995 zł.
2. Fundusze własne według stanu na 31.12.2015 roku wynoszą 11.485.128 zł.
3. Wskaźnik dźwigni finansowej na dzień 31.12.2015 roku wynosi 5,99%.

XVI. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

Ryzyko stopy procentowej to niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W profilu ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka:

- ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych;
- ryzyko krzywej dochodowości, które wynika ze zmiany relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego rynku lub indeksu;
- ryzyko opcji wynikające z posiadanego przez klientów Banku prawa do wcześniejszej spłaty kredytu lub wcześniejszej wypłaty depozytu oraz z wyraźnych lub ukrytych opcji na limit górny lub limit dolny poziomu oprocentowania.

W ramach posiadanych przez bank pozycji aktywów i pasywów finansowych zastosowana jest następująca klasyfikacja:

Aktywa:

- a) rachunki bieżące i pomocnicze złotowe w banku zrzeczającym oraz w innych bankach,
- b) lokaty w banku zrzeczającym oraz w innych bankach,
- c) dłużne papiery wartościowe,
- d) kredyty (z wyłączeniem kredytów w sytuacji zagrożonej),
- e) pozostałe należności wrażliwe na zmianę stóp procentowych .

Pasywa:

- f) zobowiązania wobec banku zrzeczającego(kredyty i lokaty),
- g) zobowiązania bieżące klientów,
- h) zobowiązania terminowe klientów,
- i) pozyskane kredyty z innych źródeł niż Bank Zrzeczający,
- j) pozostałe zobowiązania wrażliwe na zmianę stóp procentowych.

- **Aktywa/Pasywa, przypisane są do jednej z poniższych stóp referencyjnych:**
 - stopa redyskonta weksli NBP – w grupie tej uwzględnia się również pozycje powiązane z oprocentowaniem kształtowanym przez pozostałe stopy procentowe NBP (np. stopa lombardowa, stopa referencyjna),
 - stawka WIBID / WIBOR – w grupie tej uwzględnia się również pozycje powiązane z rentownością bonów skarbowych,
 - stopa Banku.

- **Aktywa/pasywa wrażliwe na zmianę stopy procentowej:**

Aktywa i pasywa, którym przypisane jest oprocentowanie (z wyłączeniem należności zagrożonych oraz wyłączeniem pozycji z oprocentowaniem 0) albo posiadają charakter dyskonta lub kuponów.

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje bilansowe.

Bank nie stosuje oprocentowania dla udzielonych a niewykorzystanych pozycji pozabilansowych oraz przyznanych linii kredytowych, stąd pozycje te są wyłączone z przeprowadzanych pomiarów poziomu ryzyka stopy procentowej.

Bank przyporządkowuje kwoty aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych wrażliwych na zmianę stóp procentowych do terminów przeszacowania:

- Aktywa i pasywa, którym przypisana jest stała stopa procentowa, przyporządkowuje się do przedziałów przeszacowania w oparciu o terminy zapadalności/wymagalności – według układu płynnościowego; w szczególności lokaty O/N kwalifikowane są do przedziału „1 dzień”.
- Aktywa i pasywa, którym przypisana jest zmienna stopa procentowa, przyporządkowuje się następująco:
 - zależne od stopy redyskonta weksli NBP – do przedziału od 2 do 30 dni, o ile z umowy nie wynika inny termin przeszacowania,
 - zależne od stawki WIBID/WIBOR – do przedziałów wynikających z możliwie najszybszej jej zmiany w odniesieniu do daty sporządzenia analizy,
 - zależne od stopy Banku – do przedziału od 1 miesiąca do 3 miesięcy.

- **Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej bank wykorzystuje następujące metody:**

- lukę przeszacowania;
- metodę wyniku odsetkowego;
- metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- analizę podstawowych wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Analiza luki przeszacowania stopy procentowej

Analiza luki przeszacowania stanowi narzędzie, które polega na zestawieniu wszystkich aktywów i pasywów wrażliwych w zdefiniowanych przez Bank przedziałach przeszacowania uwzględniających pierwszy możliwy termin zmiany stóp procentowych; Bank dokonuje tego zestawienia w podziale na poszczególne stawki referencyjne.

Wielkość występujących niedopasowań (luk) w poszczególnych przedziałach przeszacowania pozwala na identyfikację ryzyka przeszacowania.

Budowa osobnej luki dla każdej stawki referencyjnej pozwala również na identyfikację ryzyka bazowego.

Zestawienie niedopasowania (luki) w poszczególnych przedziałach na 31.12.2015 r. w tys. zł:

Wyszczególnienie	Razem	Przedziały przeszacowania							
		a'vista	od 1 do 30 dni	pow.1 do 3 m-cy	pow.3 do 6 m-cy	pow.6 do 12 m-cy	pow.1 roku do 2 lat	pow.2 do 5 lat	pow. 5 lat
Aktywa	162 191	81 881	64 978	7 728	5 495	889	846	331	43
Pasywa	101 622	88 239	703	12 680	0	0	0	0	0
Luka	60 569	-6 358	64 275	-4 952	5 495	889	846	331	43

Wysoka luka dodatnia jest konsekwencją znaczącego stanu depozytów z zerowym oprocentowaniem (61.869 tys. zł), które są wyłączone z badania.

W celu zobrazowania wpływu multiplikatywnych formuł oprocentowania na wielkość luki, Bank dodatkowo wyznacza luki dla poszczególnych przedziałów przeszacowania po dokonaniu korekty polegającej na pomnożeniu kwot pozycji o multiplikatywnej formule oprocentowania przez mnożniki występujące przy stopach bazowych.

Zestawienie niedopasowania (luki) z mnożnikiem w poszczególnych przedziałach na 31.12.2015

Wyszczególnienie	Razem	Przedziały przeszacowania							
		a'vista	od 1 do 30 dni	pow.1 do 3 m-cy	pow.3 do 6 m-cy	pow.6 do 12 m-cy	pow.1 roku do 2 lat	pow.2 do 5 lat	pow. 5 lat
Aktywa	167 364	81 881	70 151	7 728	5 495	889	846	331	43
Pasywa	59 560	46 512	367	12 680	0	0	0	0	0
Luka	107 805	35 369	69 784	-4 952	5 495	889	846	331	43

Metoda wyniku odsetkowego.

Metoda wyniku odsetkowe pozwala na oszacowanie zmian w wyniku odsetkowym dla pozycji o terminach przeszacowania do 12 miesięcy.

SCENARIUSZE ZMIAN WYNIKU ODSETKOWEGO W SKALI 12 MIESIĘCY			
UWZGLĘDNIONO: MNOŻNIKI; LIMIT DOLNY, GÓRNY; KORELACJE, STOPY ZMIENIAJĄ SIĘ W KAŻDYM PRZEDZIALE O +-100 PB			
	31.12.2015		
RYZYKO	zmiana wyniku odsetkowego	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego (annualizowanego)
przeszacowania (uwzględnia się: mnożniki, limit dolny, górny)	1 051	9,2	20,8
bazowe (korelacje między Wibid/Wibor, %Banku a red. weksli)	31	0,3	0,6
krzywej dochodowości (korelacje między Wibid/Wibor a red weksli)	34	0,3	0,7
opcji - klienta (limit i poziom zrywaIn dep., spłacaIn kred)	0	0	0
opcji-"ustawa antylichwiarska" (różnica; przeszacow z limitem i przesz. bez lim g	3 443	29,98	68

Metoda zaktualizowanej wartości ekonomicznej.

Metoda służy głównie do oceny ryzyka w sytuacji gdy aktywa i pasywa wrażliwe ulegają przeszacowaniu w dłuższych horyzontach czasowych (powyżej 1 roku).

Podstawą jest zestawienie przepływów pieniężnych według terminów przeszacowania a/p wrażliwych oraz z drugiej strony przypisanie dla tych przepływów kapitałowych przepływów odsetkowych.

Bank oblicza wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną Banku przy założeniu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości WIBOR o 2 pp. Jest to zarazem test warunków skrajnych.

Na koniec roku wpływ zmiany stóp procentowych o 200 pb. na wartość ekonomiczną wyniósł 206 tys. zł i stanowił 1,79 % funduszy własnych.

Analiza podstawowych wskaźników ekonomicznych

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE		31.12.2015
Wskaźniki dotyczące struktury aktywów/pasywów wrażliwych		
Udział aktywów wrażliwych w sumie bilansowej <i>(aktywa wrażliwe / suma bilansowa)</i>		91,5%
Udział pasywów wrażliwych w sumie bilansowej <i>(pasywa wrażliwe / suma bilansowa)</i>		57,3%
Udział aktywów wrażliwych o stałej stopie procentowej w aktywach wrażliwych <i>(aktywa wrażliwe o stałej stopie procentowej / aktywa wrażliwe)</i>		38,0%
Udział pasywów wrażliwych o stałej stopie procentowej w pasywach wrażliwych <i>(pasywa wrażliwe o stałej stopie procentowej / pasywa wrażliwe)</i>		2,0%
Udział aktywów wrażliwych o następujących stopach bazowych w aktywach wrażliwych: <i>(aktywa wrażliwe o poszczególnych stopach procentowych / aktywa wrażliwe)</i>		
- Redyskonto weksli NBP		8,7%
- Stawka WIBID / WIBOR		85,1%
- Stawka własna Banku		6,3%
Udział pasywów wrażliwych o następujących stopach bazowych w pasywach wrażliwych: <i>(pasywa wrażliwe o poszczególnych stopach procentowych / pasywa wrażliwe)</i>		
- Redyskonto weksli NBP		0,0%
- Stawka WIBID / WIBOR		86,6%
- Stawka własna Banku		13,4%
Wskaźniki dotyczące rentowności/zyskowności		
Wskaźnik zyskowności aktywów oprocentowanych <i>(przychody odsetkowe / średni stan aktywów oprocentowanych)</i>		3,55%
Wskaźnik obsługi pasywów oprocentowanych <i>(koszty odsetkowe / średni stan pasywów oprocentowanych)</i>		1,13%
Rozpiętość odsetkowa <i>(przychody odsetkowe / średni stan aktywów oprocentowanych - koszty odsetkowe / średni stan pasywów)</i>		2,42%
Marża odsetkowa <i>(przychody odsetkowe / średni stan aktywów oprocentowanych - koszty odsetkowe / średni stan aktywów)</i>		2,89%

Zarząd Banku określił limity ryzyka stopy procentowej na poziomie ograniczającym działalność ryzykowną:

Lp.	LIMITY OGRANICZAJĄCE POZIOM RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.; w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego)	Limit	Wskaźnik 31.12.2015	Poziom wykorzystania limitu
1	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	25,0%	20,8%	83,2%
2	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	3,5%	0,6%	17,8%
3	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka krzywej dochodowości	4,0%	0,7%	16,9%
4	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka opcji klienta	0,5%	0,0%	0,0%
5	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku *	3,5%	1,3%	37,3%

* w odniesieniu do funduszy własnych

Na koniec 2015 roku wykorzystanie wszystkich limitów ukształtowało się prawidłowo.

Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu zmiany stóp procentowych, liczona jest wg wzoru. Wielkość luki $\text{*zmiana stopy* ilość dni dla danej luki/360}$

- Wielkość luki i zmiana stopy wykazywane są z odpowiednim znakiem,
- Zmiana stopy uwzględnia „mnożnik” w formule oprocentowania,
- Ilość dni dla poszczególnych dni jest następująca:

do 1 dnia	1 dzień do 1-m- ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy
360	345	300	225	90

Przy założeniu, że produkty ulegają przeszacowaniu w połowie przedziału.

Testy warunków skrajnych

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wynik finansowy;
- wysokiego wzrostu (dwukrotnego) wykorzystywania przez klientów opcji i jego wpływu na wynik finansowy.

Dla powyższych testów obliczona zmiana wyniku, stanowi podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej:

		15-gru		
Test warunków skrajnych ryzyka:	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego (% funduszy własnych)	Wpływ zmiany stóp o +/-200 pb na wynik odsetkowy	% funduszy własnych	
1. Przeszacowania i bazowego łącznie	21	2 140	18,6	
2. Opcji klienta	1	0	0	
	łącznie	22	2 140	18,6
<i>Stopień wykorzystania limitu:</i>		84,55%		

- Bank nie musiał tworzyć dodatkowego wymogu kapitałowego

- wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Zmiana krzywej zerokuponowej	Wartość ekonomiczna Banku	Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Wpływ zmiany stóp proc. o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną	% FW
brak zmian	60 783	-	150	
+ 200 pb	60 633	-150		1,31%
- 200 pb	60 918	134		

XVII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń.

1. Polityka wynagrodzeń - w 2015 roku w Banku obowiązywała Polityka zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze (...) zgodna z Uchwałą KNF Nr 258/2011 opracowana przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2015 r. jeden raz.

2. Bank dokonał w 2015 analizy stanowisk, wymienionych w treści Uchwały oraz określił krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustalono, iż niniejsza Polityka dotyczy członków Zarządu Banku. Przez zmienny składnik wynagrodzenia rozumie się regulaminową premię roczną, przyznawaną na podstawie oceny efektów pracy Członka Zarządu, przy zastosowaniu kryteriów oceny.
3. Ocena efektów pracy członka Zarządu Banku dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego i obejmuje 3 lata, tzn. rok miniony oraz 2 poprzednie. Oceny dokonuje Rada Nadzorcza najpóźniej do końca drugiego kwartału roku następującego po okresie oceny.

Głównymi kryteriami oceny efektów pracy są:

- 1) jakość portfela kredytowego,
- 2) realizacja planu finansowego Banku,
- 3) realizacja przyjętej strategii (kierunków działania).

Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- 1) utrzymania udziału kredytów zagrożonych (suma ekspozycji zaklasyfikowanych do 2, 3 i 4 grupy ryzyka) w portfelu kredytów ogółem, na poziomie nie wyższym niż określony przez Radę Nadzorczą w Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Ustce, apetyt na ryzyko.
- 2) realizacji planu finansowego Banku,
- 3) realizacji przyjętej strategii (kierunków działania).
4. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku ustalana jest w wysokości 5% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 25% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.
5. Bank nie stosuje polityki odraczania płatności. Całość premii rocznej wypłacana jest niezwłocznie po przyznaniu.
6. Zarząd Banku działa w składzie 3 osobowym. W 2015 r. wartość wynagrodzeń przedstawiała się następująco:

Stanowiska kierownicze	Liczba osób	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2015 w zł	Wynagrodzenie zmienne wypłacone w 2015 w zł
Członkowie Zarządu	3	441.772,14	0

W 2015 roku nie wypłacano wynagrodzeń o charakterze zmiennym.

XVIII. Zasady Ładu Korporacyjnego.

Bank stosuje zasady ładu korporacyjnego zgodnie z „Polityką w zakresie stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego” w Banku Spółdzielczym w Ustce” przyjęte uchwałą nr 5/XII/2014 z dnia 16.12.2014 r. Zarządu Banku Spółdzielczego w Ustce oraz zaakceptowane przez Radę Nadzorczą Banku Uchwałą nr 7/XII/2014 z dnia 18.12.2014 r.

Ustka, dnia 12 kwietnia 2016 roku

**ZARZĄD
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W USTCE**